

Baltic Pipe
**Miljøkonsekvens-
rapport**

Introduktion og samlet konklusion

Februar 2019

Medfinansieret af Den Europæiske
Unions Connecting Europe-faciliteten

1	Introduktion	3
1.1	Baggrund for projektet	4
1.2	Miljøvurdering	5
1.3	Miljøvurderingsproces og -metode	6
1.4	Samlet tidsplan for Baltic Pipe projektet	8
2	Projektet.....	9
3	Baltic Pipe – effekt på CO ₂ -udledning.....	11
3.1	Effekt på CO ₂ -udledning i Polen og Østeuropa.....	11
3.2	Effekt på CO ₂ -udledning i Danmark	11
4	Sammenfattende konklusion	13

1 Introduktion

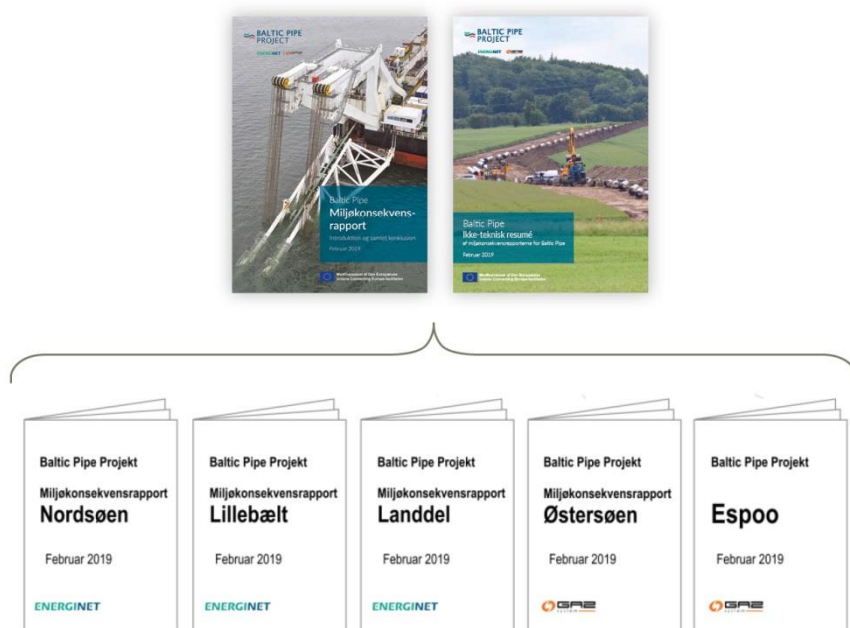
Denne rapport er en introduktion til miljøvurderingen af Baltic Pipe projektet, som etablerer en gasrørledning fra den norske Europipe II i Nordsøen henover Danmark og videre gennem Østersøen til det polske gastransmissionsnet. Miljøvurderingen af projektet gennemføres i en koordineret proces ved udarbejdelse af fire miljøkonsekvensrapporter for henholdsvis:

1. Rørledningen i Nordsøen
2. Rørledningen til krydsning af Lillebælt
3. Rørledning og tilknyttede anlæg på land henover Danmark
4. Rørledning i de danske dele af Østersøen

Som en del af miljøvurderingsprocessen er der foretaget en høring af landene omkring Østersøen, der kan blive påvirket af projektet. Sverige, Tyskland og Polen har ønsket en nærmere vurdering af projektets grænseoverskridende påvirkninger, da de tre lande har havområder, der potentielt kan påvirkes af de dele af projektet, som finder sted i danske havområder. Sverige, Tyskland og Polen har derfor mulighed for at komme med bemærkninger til projektet. Det sker i en såkaldt Espoo-proces. Der er udarbejdet en særskilt rapport, som sendes til Sverige, Tyskland og Polen, som beskriver og vurderer mulige grænseoverskridende påvirkninger fra projektet.

Endeligt er der udarbejdet et 'ikke-teknisk resumé' for projektet, der i et uteknisk og let forståeligt sprog redegør for det samlede projekt, og hvordan projektet påvirker befolkning og miljø ved både anlæg og drift af rørledningen.

Rapporterne for den samlede miljøvurdering af Baltic Pipe projektet kan ses af Figur 1-1.

Figur 1-1 Rapporter der beskriver den samlede miljøvurdering af Baltic Pipe projektet.

1.1 Baggrund for projektet

Etableringen af Baltic Pipe har til formål at forbinde de norske gasfelter med de danske og polske gastransmissionsnet. Herved etableres der en ny gasforsyningskorridor for det europæiske gasmarked og dermed større diversificering af gasforsyningen, hvilket vil forbedre konkurrencen, medføre øget forsyningssikkerhed og gavne de danske gasforbrugere med lavere tariffer. Rørledningen i Østersøen etableres, så gas efter behov ligeledes kan sendes den modsatte vej fra Polen til de danske og svenske gasmarkeder.

Markedsvurderinger har indikeret behov for samlet at transportere yderligere op til 10 BCM (10 milliarder kubikmeter gas pr. år). Disse gasmængder er så store, at det er nødvendigt at foretage omfattende udvidelser af det danske gastransmissionsnet.

For Danmark vil projektet medføre samfundsøkonomiske fordele, primært ved at transportomkostninger for de danske gasforbrugere vil falde. Det sker, da der som følge af den øgede transitmængde, som projektet medfører, vil være forholdsvist flere til at dække omkostningerne ved at opretholde det danske gassystem, efterhånden som gasforbruget i Danmark forventes at falde.

Projektet understøtter Energinets strategi om at styrke Danmarks geografiske position som energiknudepunkt mellem Norden og Europa. Dette vil bl.a. medføre, at forsyningen til det danske gassystem vil blive mere diversificeret, og forsyningssikkerheden dermed øges.

De danske gasforbrugere vil få lavere tariffer, der svarer til en samlet besparelse på i alt 1,9-2,9 mia. kr. For en normal husstand er det ca. 125 kr. årligt. For en mellemstor virksomhed med årligt forbrug på 300.000 m³ er det 15.000-19.000 kr. årligt. For de største gasforbrugere vil besparelsen være flere hundrede tusinde kroner årligt.

Baltic Pipe forventes at medføre markant reduktion i CO₂-udslip og udslip af skadelige partikler, da gas i Polen kan erstatte kul i den polske energisektor. Polen er i dag verdens 10- største kulforbruger og ønsker at omlægge en del kulkraft til gas.

Herudover vil Baltic Pipe bidrage til den grønne omstilling, da gas spiller bedre sammen med fluktuerende vedvarende energityper som vind og sol, og i Danmark vil lavere tariffer gøre det billigere at transportere biogas i gassystemet, som derved bliver mere attraktivt at producere.

Energinet skal stå for planlægningen, anlægsfasen og den efterfølgende drift af den danske del af projektet, som omfatter anlæg i Nordsøen, Lillebælt og på land i Danmark ind til ilandføringspunktet på Sjælland i Faxe Kommune. Energinet ejer denne del af anlægget. Gaz-System etablerer og ejer gasrøret på hele strækningen i Østersøen og udvidelserne i det polske gastransmissionsnet.

1.2 Miljøvurdering

Det samlede Baltic Pipe projekt skal miljøvurderes i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)¹ herefter miljøvurderingsloven, og resultaterne af miljøvurderingen skal præsenteres i en miljøkonsekvensrapport, der for Baltic Pipe projektet er delt i fire dele.

Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1, punkt 16a: Rørledninger med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km. Denne type anlæg er omfattet af obligatorisk miljøvurderingspligt.

Miljøvurderingspligten indebærer, at projektet først kan realiseres, når Miljøstyrelsen og Energistyrelsen skriftligt har afgjort om der kan gives tilladelse (jf. miljøvurderingslovens § 15 og 25). Miljøstyrelsen er myndighed for projektet på land i henhold til bekendtgørelse om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)² herefter samordningsbekendtgørelsen, og Energistyrelsen er myndighed for projektet på søterritoriet og kontinentalsoklen i henhold til miljøvurderingslovens § 17, stk. 4. De to myndigheder koordinerer miljøvurderingsprocessen i en fælles procedure i henhold til samordningsbekendtgørelsen.

En afgørelse efter § 25 i miljøvurderingsloven kan kun gives på baggrund af en miljøkonsekvensrapport, der indeholder en vurdering af anlæggets virkning på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten skal dække kravene efter miljøvurderingslovens § 20 og bilag 7.

Det bemærkes at en tilladelse efter kontinentalsokkeloven erstatter en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven. For hele Baltic Pipe projektet vil en tilladelse efter kontinentalsokkeloven omfatte både søterritoriet (§ 3a) og kontinentalsoklen (§ 4).

Baltic Pipe projektet er et større anlægsprojekt, som kan have en grænseoverskridende karakter, derfor er Danmark i henhold til miljøvurderingslovens § 38 forpligtet til at foretage høring af nabostater, som myndighederne vurderer, kan være påvirket af grænseoverskridende effekter. Denne høring finder sted i en såkaldt Espoo-proces. Processen beskrives nærmere i de enkelte miljøkonsekvensrapporter og i den udarbejdede Espoo-rapport.

Ifølge samordningsbekendtgørelsens § 11 må VVM-myndigheden ikke meddele tilladelse til at påbegynde et anlæg, før det nødvendige plangrundlag for anlægget er gældende efter planlovens regler herom. Baltic Pipe projektet på land omfatter 13 kommuner, og det er besluttet at Erhvervsstyrelsen udarbejder et landsplandirektiv for projektet. Landsplandirektivet erstatter kommuneplantillæg, lokalplaner og landzonetilladelser, hvor disse i henhold til planloven ellers skulle være udarbejdet i hver af de berørte kommuner.

Baltic Pipe projektet er underlagt anden lovgivning både på land og på havet. Den specifikke lovgivning er beskrevet nærmere i de enkelte miljøkonsekvensrapporter.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr 1225 af 25/10/2018)

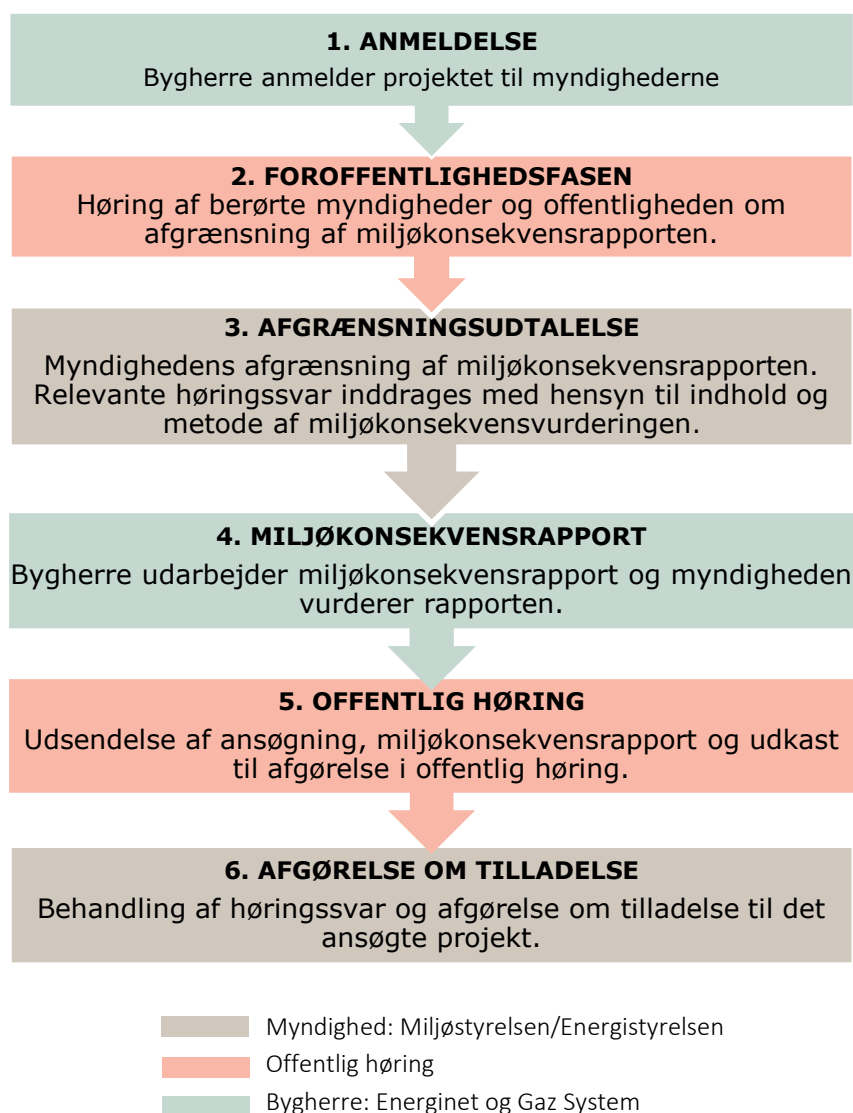
² Bekendtgørelse om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer, programmer og konkrete projekter (VVM) (BEK nr 59 af 21/01/2019)

1.3 Miljøvurderingsproces og -metode

Formålet med en miljøvurdering er:

- At undersøge de mulige miljøpåvirkninger inden etablering af en gasrørledning på land og på søterritoriet.
- At beskrive valg og fravalg af alternativer.
- At tilpasse projektet så væsentlige miljøpåvirkninger mindskes eller undgås (projekttilpasninger) eller kompensere for de væsentlige miljøpåvirkninger, der ikke kan undgås (såkaldte afværgforanstaltninger).
- At inddrage borgere og interessenter i beslutningsprocessen.
- At beskrive eventuel overvågning af de væsentlige miljøpåvirkninger af projektets gennemførelse.

Miljøvurderingsprocessen er bestemt af miljøvurderingsloven og følger de overordnede trin³ beskrevet i Figur 1-2.

Figur 1-2 Grafisk oversigt over miljøvurderingsprocessen

³ Foroffentlighedsfase og afgræsningsudtalelse (Trin 2 og 3 i Figur 1-2) er ikke et krav for projekter på havet, men blev gennemført efter anmodning fra bygherren

Miljøvurderingen undersøger og vurderer projektets miljømæssige konsekvenser på omgivelserne i anlægsfasen, driftsfasen og ved afvikling af rørledning og de tilknyttede anlæg.

En vurdering af miljøpåvirkninger sigter mod at identificere og evaluere væsentlige påvirkninger. Vurderingen fokuserer på de påvirkninger, hvor det ikke kan udelukkes, at der kan forekomme væsentlige miljøpåvirkninger, mens påvirkninger, hvor der ikke forventes at være risiko for væsentlige påvirkninger, ikke vil indgå eller kun vil indgå i mindre omfang. En påvirkning kan være enten positiv eller negativ.

I miljøvurderingen indgår alle påvirkninger, det vil sige direkte, indirekte, afledte og kumulative effekter samt i forhold til den øvrige udvikling i og omkring projektområdet.

De eksisterende forhold beskriver den aktuelle miljøstatus, og det er den situation, der benyttes som sammenligningsgrundlag for at vurdere, hvilke påvirkninger projektet medfører.

Den nedenstående overordnede terminologi er anvendt til vurderingerne.

Tabel 1-1: Terminologi for miljøpåvirkninger, der anvendes til miljøkonsekvensrapporten for Baltic Pipe projektet.

Terminologi	Påvirkningsgrad	Typiske effekter på miljøet
Væsentlig påvirkning	Væsentlig påvirkning	Der forekommer påvirkninger, som har et stort omfang og/eller langvarig karakter, er hyppigt forekommende eller sandsynlige, og der vil være mulighed for irreversible skader i betydeligt omfang. Der vil være behov for at iværksætte afværgeforanstaltninger for at reducere påvirkningen.
Ikke væsentlig	Moderat påvirkning	Der forekommer påvirkninger, som enten har et relativt stort omfang eller langvarig karakter (f.eks. i hele anlæggets levetid), sker med tilbagevendende hyppighed eller er relativt sandsynlige og måske kan give visse irreversible, men helt lokale skader.
	Mindre påvirkning	Der forekommer påvirkninger, som kan have et vist omfang eller kompleksitet, en vis varighed ud over helt kortvarige effekter, og som har en vis sandsynlighed for at indtræde, men med stor sandsynlighed ikke medfører irreversible skader.
	Ubetydelig påvirkning/ ingen påvirkning	Der forekommer små påvirkninger, som er lokalt afgrænsede, ukomplicerede, kortvarige eller uden langtidseffekt og helt uden irreversible effekter. Eller der forekommer ingen påvirkning i forhold til status quo.

Der er i de enkelte miljøkonsekvensrapporter en mere detaljeret beskrivelse af, hvordan begreberne i Tabel 1-1 er benyttet i vurderingerne.

1.4 Samlet tidsplan for Baltic Pipe projektet

Baltic Pipe - Forventet Overordnet Tidsplan	2018				2019				2020				2021				2022			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Myndighedernes udtalelse til afgrænsningsrapporten for miljøvurdering	★																			
Miljøkonsekvensrapport, miljøgodkendelse udarbejdes - offshore																				
Miljøkonsekvensrapport, miljøgodkendelse udarbejdes - onshore																				
Landsplandirektiv og miljørapport udarbejdes																				
2. offentlige høring																				
Afgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse - onshore																				
Landsplandirektiv udstedes																				
Etableringstilladelse - Offshore																				
Dispensationer og tilladelser indhentes (vandløbslov, naturbeskyttelseslov etc.)																				
Besigtigelses- og ekspropriationsforretninger for berørte ejendomme udføres																				
Arkæologiske forundersøgelser (til lands)																				
Marinarkæologiske forundersøgelser - Lillebælt og Nordsøen																				
UXO survey, inspektion og bortsprængning - Lillebælt																				
UXO survey, inspektion og bortsprængning - Nordsøen																				
Anlægsarbejde - Lillebælt																				
Anlægsarbejde - Nordsøen																				
Anlægsperiode (offshore)																				
Anlægsarbejdet (onshore)																				
Idriftsættelse af projektet																				★

Figur 1-3: Overordnet tidsplan for Baltic Pipe projektet

Baltic Pipe planlægges idriftsat 1. oktober 2022. For at dette kan ske, skal anlægsarbejdet starte i 2020, og dette forudsætter, at der for landdelen offentliggøres landsplandirektiv for projektet, afgørelse om tilladelse for landdelen og miljøgodkendelse til Nybro modtageterminal senest i juni 2019. Afgørelse om tilladelse for søterritoriet og kontinentalsoklen forventes ultimo 2019. Dette betyder, at 2. offentlighedsfase planlægges gennemført i februar-april 2019.

Efter at tilladelser og plangrundlag er vedtaget for projektet skal der indhentes de nødvendige særlovstilladelser hos kommuner og styrelser i perioden fra juli 2019 til april 2020. Efterfølgende gennemføres besigtigelser og efterfølgende ekspropriationer på land i perioden oktober 2019 til februar 2021. De marinarkæologiske forundersøgelser gennemføres i sidste halvdel af 2018. De arkæologiske forundersøgelser på land gennemføres i perioden november 2019 til marts 2020. Der gennemføres UXO-surveys (forundersøgelser efter ikke-eksploderet ammunition) i Lillebælt i perioden april 2019 til februar 2020 og i Nordsøen fra april 2020 til ultimo 2020. Forberedelserne til anlægsarbejdet vil ske opdelt i strækninger og vil derfor foregå i parallelle forløb.

Miljøkonsekvensrapporterne, miljøgodkendelse til ny modtageterminal ved Nybro, tilladelse til offshore anlæg efter kontinentalsokkeloven, landsplandirektiv med tilhørende miljørapport udarbejdes i et parallelt forløb og fremlægges samlet i 2. offentlige høring. Landsplandirektivet omfatter planbestemmelser for linjeføringen inklusiv linjeventilstationer, kompressorstation, samt for udvidelse af Nybro modtageterminal.

2 Projektet

Det samlede projekt på dansk territorium består af følgende tekniske elementer for transmission af gas (Figur 2-1):

- Rørledning og ventilarrangement fra Europipe II rørledningen i Nordsøen og ind til vestkysten af Danmark ved Blåbjerg.
- Rørledning i Jylland fra ilandføringspunktet ved Blåbjerg til modtageterminal Nybro.
- En udbygning af modtageterminalen i Nybro.
- Rørledning i Jylland fra Egtved til Lillebælt.
- Rørledning til krydsning af Lillebælt.
- Rørledning på Fyn fra Lillebælt til Nyborg.
- Rørledning på Sjælland fra Kongsmark til samlingspunktet med en rørledning over Østersøen til Polen.
- Ny kompressorstation ved Everdrup i Næstved Kommune.
- Ny transformerstation på kompressorstationen ved Everdrup.
- Elkabler fra en eller flere eksisterende eltransformerstationer ved Blangslev og/eller Haslev og frem til kompressorstationen.
- Anlæg af linjeventilstationer og ændring af eksisterende, langs med gasrørledningen.
- En rørledning på land fra samlingspunktet i Faxe Kommune gennem en tunnel ud i Faxe Bugt.
- En rørledning på danske havområder tværs over Østersøen fra Sydøstsjælland (Faxe Bugt) til Polen.

Figur 2-1 Oversigt over Baltic Pipe anlægssektioner (grøn signatur). Eksisterende gas infrastruktur vist med gul signatur.

På strækningen fra Nybro til Egtved og ved krydsningen af Storebælt fra Nyborg til Kongsmark er kapaciteten i den eksisterende gas infrastruktur tilstrækkelig til at håndtere de gasmængder, der planlægges i Baltic Pipe projektet. Derfor er der ingen nye anlæg på disse strækninger.

Beskrivelser af anlægsarbejderne og driftsforhold for de enkelte delstrækninger på havet og på land er detaljeret beskrevet i projektets fire miljøkonsekvensrapporter.

3 Baltic Pipe – effekt på CO₂-udledning

Baltic Pipe muliggør transport af naturgas fra Norge til Polen og fra Polen til Danmark. Det ventes bl.a. at skabe lavere transportomkostninger for gas i Danmark, styrket forsyningsikkerhed i Polen og et mere konkurrencepræget marked for gas. Det vurderes at være til fordel for både danske og polske forbrugere samt forbrugere i andre dele af Central og Østeuropa. Det vil alt andet lige gøre gas mere konkurrencedygtigt over for alternative brændsler.

3.1 Effekt på CO₂-udledning i Polen og Østeuropa

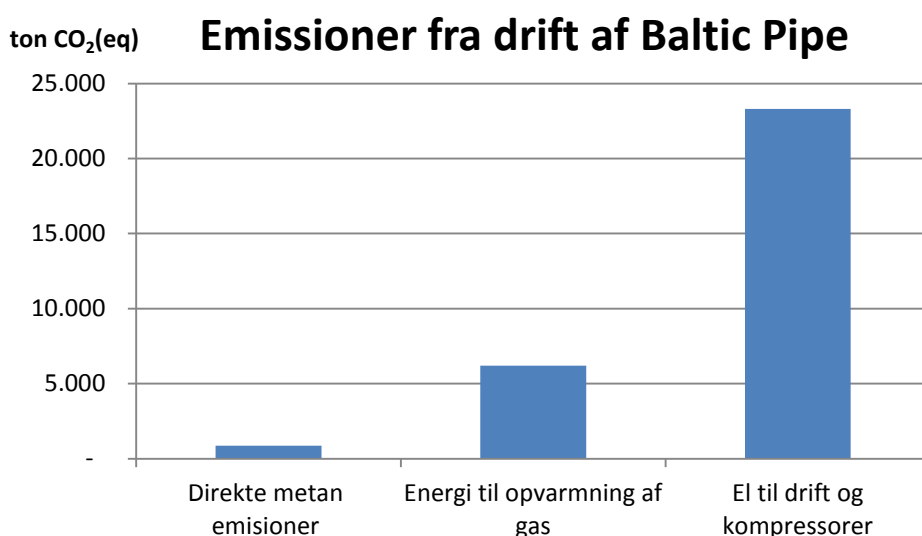
Polen er en af verdens 10 største forbrugere af kul og har i disse år et stigende energiforbrug. I Polen vurderes det, at Baltic Pipe vil gøre gas relativt mere attraktivt end kul og olie, der nu udgør en væsentlig byrde for det lokale og globale miljø. Polen bruger i dag en stor mængde kul og olie direkte i industri og til opvarmning i kedler med ringe mulighed for rensning af røg. Både i forhold til CO₂-udledning og udledning af partikler, svovldioxid og andre former for luftforurening vil udskiftning af kul og olie med naturgas have en stor positiv effekt. For CO₂ er effekten vurderet til en reduktion af mellem 1,1 og 2,2 mio. ton årlig CO₂-udledning, hvis blot en mindre del af gassen fra Norge bruges til at udskifte kul eller olie.

3.2 Effekt på CO₂-udledning i Danmark

Effekt på CO₂-udledningen i Danmark er forventes at være langt mindre end effekten i Polen. Generelt kan effekten på klimaet deles ind i følgende effekter:

- Direkte effekt som følge af drift af Baltic Pipe. F.eks. energiforbrug til drift og mindre metan-emissioner fra drift af anlægget.
- Indirekte effekter som skyldes at Baltic Pipe kan forventes at gøre det billigere at anvende naturgas i Danmark.

Emissioner for drift af Baltic Pipe er primært af elektricitet til drift af kompressorer, energi til opvarmning af gas og anlæg samt mindre metanemissioner fra måleudstyr og vedligehold af anlæg. Samlet ventes det at Baltic Pipe vil udlede ca. 30.000 ton CO₂(eq) om året. Udledningen fra direkte drift er således væsentligt lavere, end de reduktioner BP vil kunne hjælpe til i Polen. Emissionerne fordeler sig som vist i nedenstående diagram:

Figur 3-1 Drivhusgasemissioner fra driften af Baltic Pipe anlægget.

Den indirekte effekt af Baltic Pipe skyldes, at Baltic Pipe forventes at reducere omkostningen ved at bruge gas. Hvor stor en påvirkning på CO₂-udledningen er vanskelig at sige, da der både er effekter der trækker i retning af mindre CO₂-udledning og højere CO₂-udledning.

Ud fra en ren økonomisk betragtning vil billigere gas medføre et relativt højere forbrug af gas. Dvs. industri får mulighed for at fastholde sit forbrug af gas længere og boligsektoren skifter langsommere til alternative forsyningskilder. En gennemsnitsfamilie vil opleve en årlig besparelse på 250 kr. om året ud af en samlet gasregning på ca. 15.000 kr. I forhold til dette betyder det en lidt højere CO₂-udledning fra opvarmning og erhverv med Baltic Pipe end uden Baltic Pipe.

Gassystemet forventes at få en vigtig rolle i fremtidens energisystem til forsyning af industri, transport og som backup for el. Det kan optage og lagre store mængder vedvarende energi og udgør dermed en forudsætning for omstilling af den danske energisektor til en CO₂-neutral energisektor. Den grønne omstilling vil sandsynligvis medføre højere omkostninger ved brug af gas pga. højere tariffer fra faldende transportmængde og udgifter til grøn gas. Effekten af Baltic Pipe er faldende tariffer for transport af gas. Dermed bliver der bedre økonomisk grundlag for transport af både fossile og grønne gasser. Eksempelvis vil det blive lidt billigere at bruge grøn gas til transport, og det vil dermed blive billigere at udskifte fossilt brændsel med grøn gas. Resultatet er en lavere CO₂-udledning.

Energinet, der står for transmissionen af gas i Danmark, har ikke en samlet vurdering af Baltic Pipes påvirkning på gasforbruget i Danmark, men kan konstatere at, der er effekter der trækker i begge retninger og at nettoeffekten sandsynligvis er meget lille.

4 Sammenfattende konklusion

Miljøvurderingen af Baltic Pipe gasrørledningen i Danmark er dokumenteret i fire miljøkonsekvensrapporter for delstrækningerne:

1. Rørledningen i Nordsøen
2. Rørledningen til krydsning af Lillebælt
3. Rørledning og tilknyttede anlæg på land henover Danmark
4. Rørledning i de danske dele af Østersøen

For Østersøen er der endvidere udarbejdet en Espoo-rapport, der redegør for den danske del af projektets grænseoverskridende miljøpåvirkninger i tilstødende svenske, tyske og polske havområder.

Projektet har en stor geografisk udbredelse og påvirker både mennesker og miljø. For at reducere påvirkningerne og undgå væsentlige indvirkning på miljøet er der i projektet indbygget en lang række tiltag, der har til formål at mindske virkningerne af projektet i anlægs- og driftsfasen. Der er endvidere foreslået en række afværgeforanstaltninger, der yderligere skal reducere påvirkninger fra projektet. Disse tiltag er nærmere beskrevet i de fire miljøkonsekvensrapporter, der udgør den samlede miljøvurdering af projektet.

Der er på baggrund af undersøgelser foretaget vurderinger af påvirkningen af relevante miljøfaktorer i de fire miljøkonsekvensrapporter. Der er endvidere som en del af miljøvurderingsprocessen foretaget en høring af landene omkring Østersøen, der kan blive påvirket af projektet. Sverige, Tyskland og Polen har ønsket en nærmere vurdering af projektets grænseoverskridende påvirkninger, da de tre lande har havområder, der potentielt kan påvirkes af de dele af projektet, som finder sted i den danske del af Østersøen. Resultaterne af de samlede undersøgelser og vurderinger er kort gengivet i det ikke-tekniske resumé for det samlede projekt og er beskrevet i større detalje i de enkelte miljøkonsekvensrapporter samt i den Espoo-rapport, som er sendt i høring i Sverige, Tyskland og Polen.

For det samlede projekt, både på land og til havs, er det vurderet, at projektet ikke vil give væsentlige varige virkninger på mennesker og miljø. Der vil dog på lokaliteter langs strækningen med længerevarende anlægsarbejder være naboer til projektet, der kan påvirkes væsentligt af gener så længe anlægsarbejdet pågår.

Konklusionen bygger især på, at der i planlægningen af installationen tages mest mulig hensyn til både befolkning og miljø for at reducere potentielle påvirkninger mest muligt. Gasrørledningens linjeføring planlægges nøje i en proces bestående af tekniske, sikkerhedsmæssige og miljømæssige undersøgelser, konsultationer af og dialog med myndigheder og faglige institutioner, ved de obligatoriske høringsprocesser, ved borgermøder, samtaler med fiskeriorganisationer og ved besøg hos berørte lodsejere. På baggrund af denne proces er gasrørledningen og de tilknyttede anlæg placeret, så de i størst mulig grad undgår at påvirke sårbar natur og beskyttede dyrearter på land og på havet, marine militære områder, eksisterende råstofvindingsområder på land og på havet, større befolkningsgrupper, byer, planområder, erhverv og erhvervsområder og kulturarv.

Selve anlægsarbejderne for gasrørledningen har lokalt en begrænset geografisk udbredelse og anlægsaktiviteterne er både på havet og på land kun i et område i en relativ kort periode. Påvirkningen fra anlægsaktiviteterne er derfor som hovedregel kortvarig og forbigående og virkningen vurderes derfor ikke væsentlig, da tiltag til at reducere påvirkningerne er indbygget i projektet.

Omkring de kyststrækninger, hvor rørledningen føres i land, og ved installation af rørledningen i Lillebælt vil påvirkningen finde sted i længere perioder. I disse områder vil naboerne blive påvirket af støj og aktivitet fra anlægsarbejderne så længe arbejdet er i gang. Ved Houstrup Strand foregår arbejdet i to

perioder på henholdsvis op til 4 måneder og året efter i op til 5 måneder. Anlægsaktiviteterne ved Lillebælt varer i alt op til 10 måneder og de nærmeste beboere til anlægsarbejderne i Middelfart og Kolding Kommuner, samt gæster på Gl. Ålbo Campingplads på jyllandssiden vil i perioder blive udsat for støj fra anlægsarbejder i nattetimerne, som overskrider de vejledende støjgrænser. Stærkt støjende anlægsaktiviteter ved Lillebælt vil dog kun blive udført i dagperioden på hverdage og i perioder på op til fire uger. Ved Faxe Bugt varer anlægsarbejderne i ca. et år også her kan de nærmeste naboer blive udsat for støj fra anlægsaktiviteter, der dog vil begrænses til dagtimerne.

Anlægsarbejdet ved Lillebælt kan give gener for turister og andre, der bruger området til rekreative formål som lystsejls, dykning, fritidsfiskeri og badning. Der vil i anlægsperioden være afspærrede anlægsområder ved stranden og restriktioner for færdsel på vandet. Dette vil besværliggøre eller hindre adgang og dermed aktiviteter som badning, kystnær sejls (for eksempel kajak) og lignende i nærområdet. Adgangen til Gamborg Fjord kan ligeledes blive lukket i en periode på op til 2 måneder. Det betyder, at lystsejlere i Gamborg Fjord, er begrænset til sejls inden for fjorden, ligesom det ikke er muligt for lystsejlere fra andre områder at sejle ind i Gamborg Fjord. Det vil i hele anlægsperioden være muligt at passere Lillebælt med skibe i nord-sydgående retning.

Der opføres nye anlæg for modtagelse af naturgas på det eksisterende anlæg i Nybro. Anlæggene opføres inden for det eksisterende hegn. De nærmeste boliger ligger mindst 300 m væk og vurderes ikke at blive berørt væsentligt af anlægsarbejdet. Nybro modtageterminal er et risikoanlæg, og der er derfor ansøgt om en miljøgodkendelse i forbindelse med udbygningen. Miljøstyrelsen har udarbejdet et udkast til miljøgodkendelse. Godkendelsen erstatter VVM-tillidelsen fsva. de miljøforhold, som godkendelsen regulerer.

Omkring 1 km øst for Everdrup i Næstved Kommune, hvor der opføres en ny kompressorstation vil lokalområdet opleve forstyrrelser i anlægsperioden på op til 2 – 2½ år og en moderat visuel påvirkning fra det nye anlæg, når det er opført. Påvirkningen vil blive afværget ved en hensigtsmæssig placering og tilpasning af de tekniske anlæg i landskabet, samt ved etablering af beplantning omkring anlægget. Beplantningen aftales i tæt dialog med kommunen og lokalbefolkningen.

Når gasrørledningen er anlagt, vil der ud over kompressorstationen ved Everdrup og de nye anlæg ved Nybro kun være nye synlige elementer over jorden ved en række linjeventilstationer, hvorfra anlægget kan serviceres. Linjeventilstationerne er små og lave anlæg, der skjules bag beplantning eller bygges inden for hegnet af allerede eksisterende anlæg. Det vurderes derfor at det færdige anlæg ikke har en væsentlig påvirkning af landskab og omgivelser.

Gasrørledningen lægges så den enten undgår sårbare naturområder, eller også benyttes der metoder som for eksempel underboringer, så opgravning undgås. Dette sker blandt andet, hvor ledningen fra ilandføringen ved Houstrup Strand føres under et sårbart område i Blåbjerg Klitplantage, under Odense Ådal, ved Suså, og hvor ledningen fra Østersøen føres i land syd for Faxe Ladeplads.

Gasrørledningen i Nordsøen skal ikke etableres i eller i umiddelbar nærhed af marine Natura 2000-områder, og der er derfor ikke risiko for væsentlige påvirkninger af Natura 2000-områder.

Gasrørledningen føres i land på den jyske vestkyst ved Houstrup Strand, og i den forbindelse kan særligt støj fra nedramning af midlertidige spunsvægge ved kysten påvirke havpattedyr. Det indgår dog som en del af projektet, at der anvendes metoder til at bortskræmme havpattedyr inden ramning. Nordsøen er et stort vandområde, og derfor kan eventuelle havpattedyr, der måtte findes i området, søge til andre nærliggende dele af Nordsøen i den kortvarige periode, hvor ramningen foregår. På baggrund heraf er det derfor vurderet, at etableringen af gasrørledningen i Nordsøen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af havpattedyr.

Etablering af gasrørledningen i Lillebælt sker tæt på et Natura 2000-område. Lillebælt er desuden et vigtigt område for marsvin, ligesom der også er høje tætheder af fugle i Lillebælt. Der skal derfor tages særlige hensyn til naturinteresserne i Lillebælt. Ved etableringen af gasrørledningen i Lillebælt skal det

således bl.a. sikres, at der sker genetablering af stenrev. Der skal særligt være fokus på dette, hvis rørledningen etableres igennem det stenrev, der ligger i direkte kontakt med revområder i det nærliggende Natura 2000-område. Arbejdet med at etablere gasrørledningen i Lillebælt kan desuden forstyrre marsvin og fugle, og der vil derfor være restriktioner for, hvordan eller hvornår de mest støjende aktiviteter må udføres. Restriktionerne består i enten at anvende teknikker, der mindsker støjen, eller at aktiviteterne udføres i perioder, hvor marsvin og fugle ikke er så følsomme overfor forstyrrelserne.

De lodsejere, som påvirkes af gasrørledningen på deres ejendom, kompenseres for det økonomiske tab, de måtte lide som følge af anlægsarbejder og for den rådighedsindskrænkning, som pålægges dem i form af servitutter, der lægger begrænsninger på brugen af en del af ejendommen i anlæggets levetid. Kompensationen fastlægges ved en ekspropriationsforretning. Drænsystemer, der overskæres i forbindelse med anlægsarbejderne, reetableres til minimum samme stand som inden arbejdet og i en periode på op til 10 år har lodsejeren mulighed for at få udbedret skjulte fejl og mangler på de dræn, der har været berørt af anlægsarbejdet. Fiskere kan påvirkes af, at der i anlægsperioderne er restriktioner for færdsel på havet, og at der efter anlæg af gasrørledningen vil være en 400 m bred sikkerhedszone langs gasrørledningen, hvor der blandt andet er forbud mod fiskeri med bundslæbende redskaber og opankring. Fiskere, der påvirkes af de marine anlægsarbejder og af sikkerhedszonen omkring den færdige rørledning, har også mulighed for at få erstatning.

I Faxe Bugt, hvor rørledningen skal underbores, mindskes virkningen på de eksisterende ålegræsbede, ved at placere det opgravede materiale fra hullet (sediment fra hullet hvor tunnelboremaskinen har sin udgang), i et midlertidigt deponeringsområde på mere end 7 meter vanddybde, hvor ålegræsbede ikke længere er til stede.

Desuden tilbagefyldes tunnelrenden på vanddybder lavere end 7 meter, hvilket vil medføre en kortere påvirkningsperiode, end hvis havbunden skal genetableres ved naturlig tilbagefyldning, hvorfor tiden før ålegræsset kan genetableres er kortere.

Endeligt indgår det i vurderingen, at anlægget udføres under iagttagelse af faste, indarbejdede og meget høje sikkerhedskrav. Ud over de begrænsninger, der lægges på brugen af arealerne omkring gasrørledningen, som har til hensigt at beskytte anlægget mod skader, opereres der for at øge sikkerheden med øgede godstykkelser i nærheden af bygninger til ophold for mennesker. Dette gør sig også gældende i områder, der er udlagt til boliger og erhverv i eksempelvis kommune- og lokalplaner. Det danske gasnet er endvidere overvåget døgnet rundt og kontrolleres jævnligt ved inspektioner til fods eller fra helikopter og ved hjælp af intelligente 'grise', der sendes gennem gasrørene. De høje sikkerhedskrav betyder, at der i Danmark aldrig har været ulykker på transmissionsnettet, hvor mennesker er kommet til skade.